

1.ÜNİTE

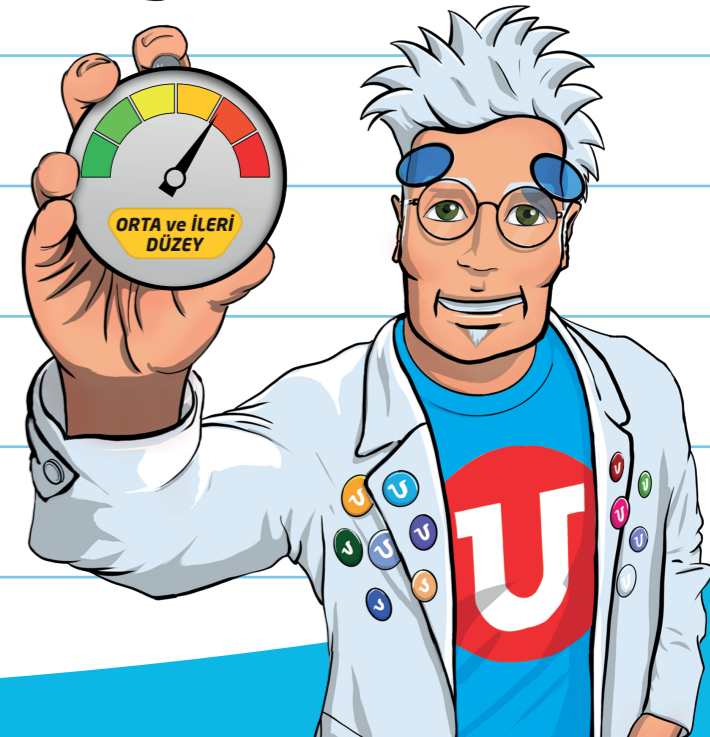
U

TYT Orta ve İleri Düzey
Coğrafya Soru Bankası

Dünya'nın Günlük Hareketinin
Sonuçları ve Yörüngenin Şekli

ERTAN VARLIK

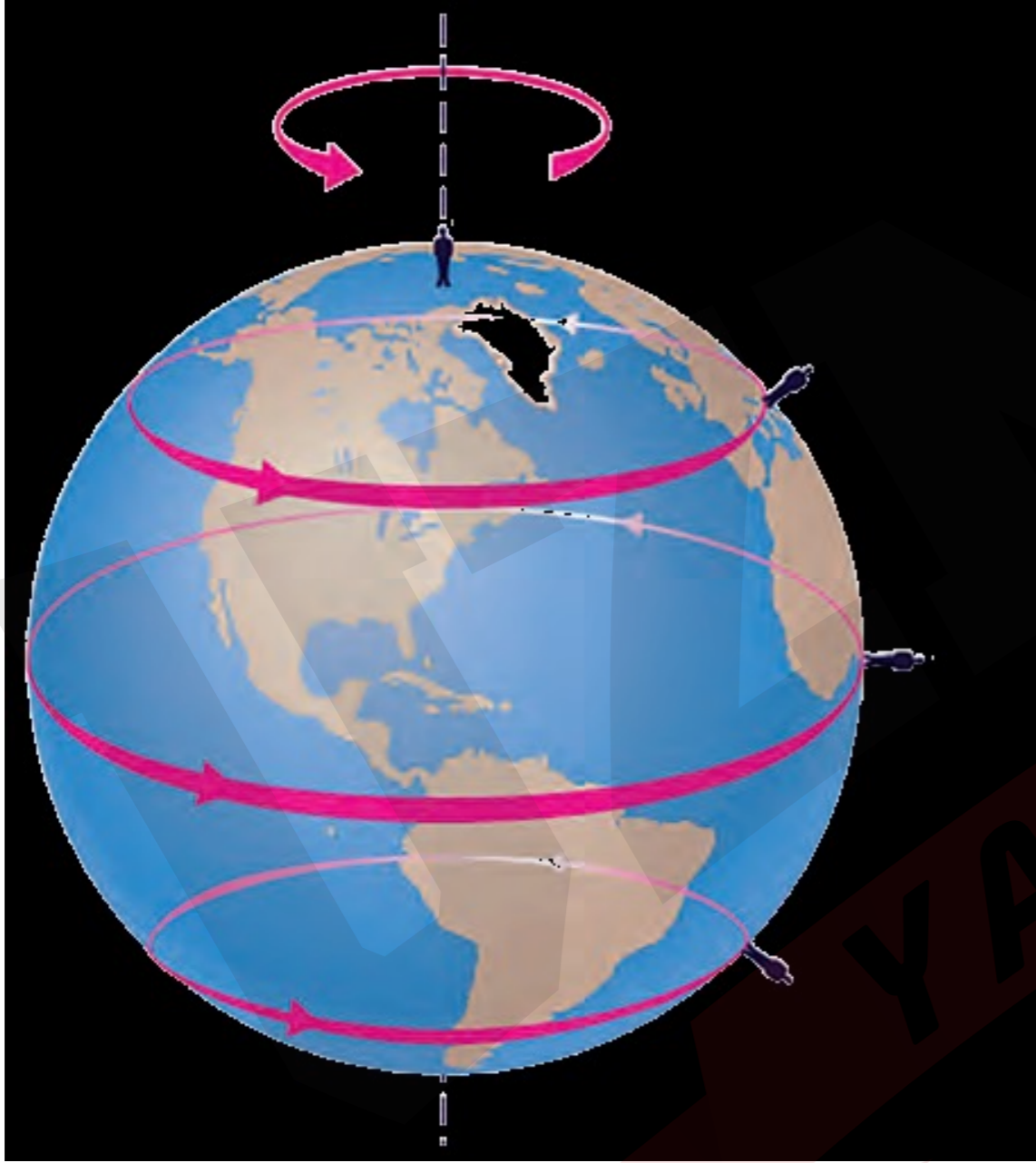

**DÜNYA'NIN GÜNLÜK HAREKETİNİN
SONUÇLARI ve YÖRÜNGENİN ŞEKLİ**

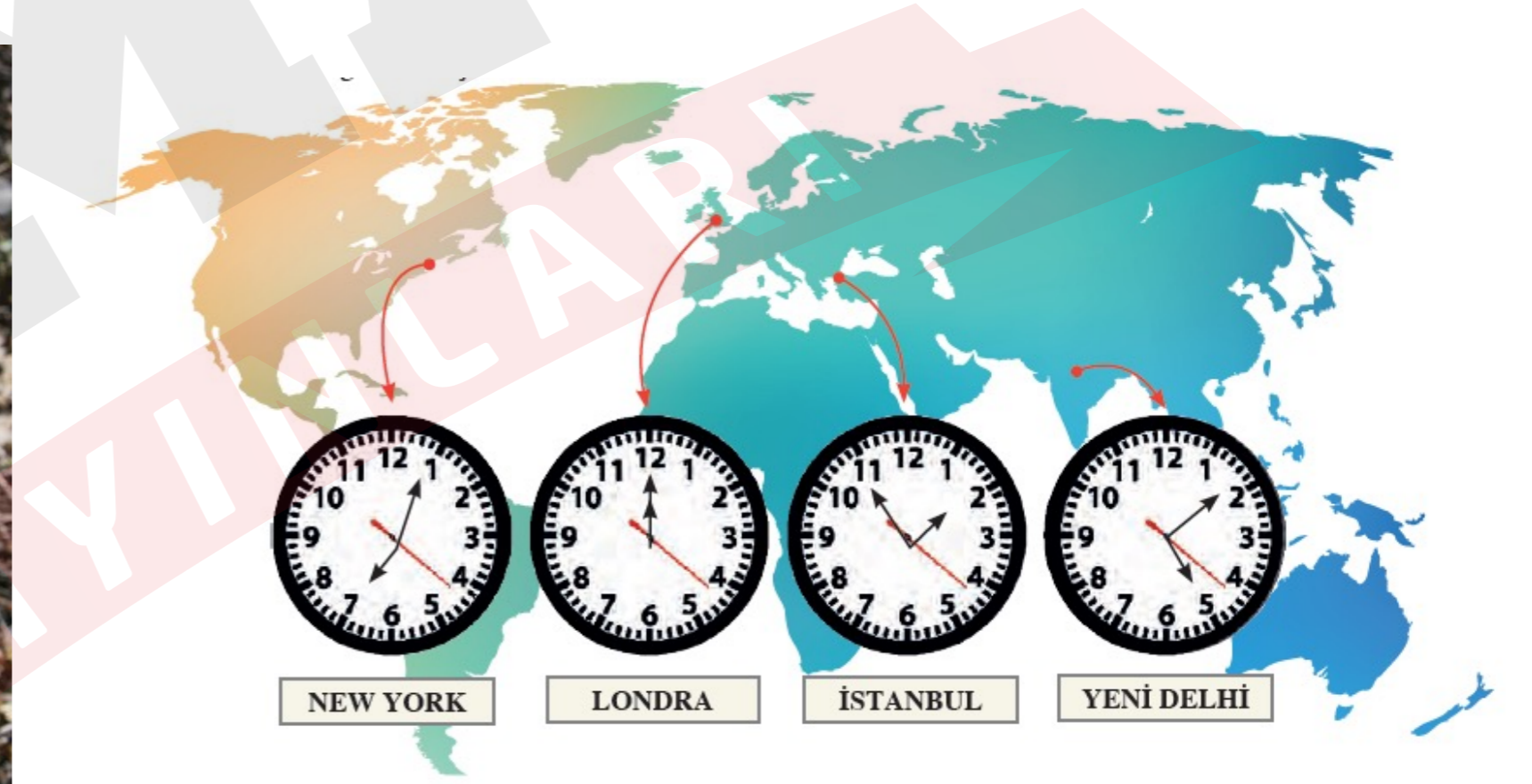
DÜNYANIN GÜNLÜK HAREKETİ VE SONUÇLARI

YÖRÜNGENİN ŞEKLİ VE SONUÇLARI

DÜNYANIN GÜNLÜK HAREKETİ VE SONUÇLARI

- Gün denen zaman dilimi belirlenir.
- Gece-gündüz birbirini takip eder.
- Doğu ve batı yönleri oluşur.
- Canlıların yaşam düzenleri belirlenir.
- Yerel saat farkları oluşur.

- Güneş ışınlarının yere düşme açısı gün içerisinde değişir.
- Cisimlerin gölge boyları ve yönü, günün saatine göre değişir.

- Sıcaklık gün içerisinde değişir.
- Kayalarda mekanik parçalanma olur.

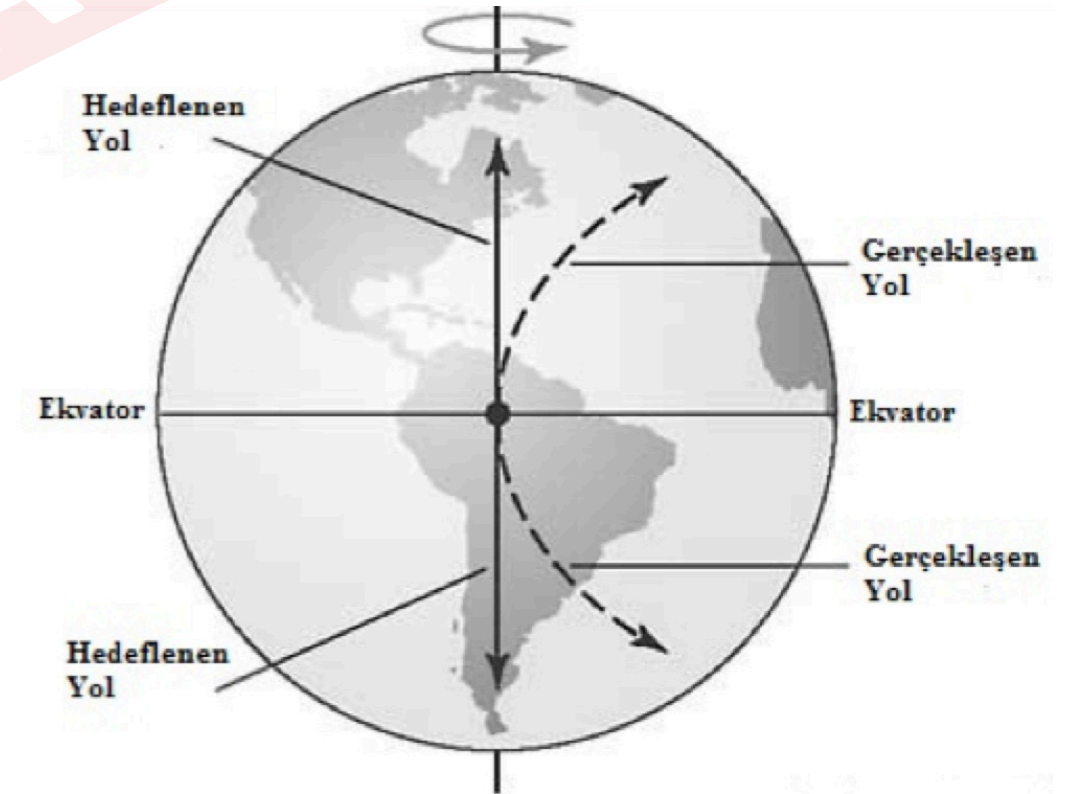
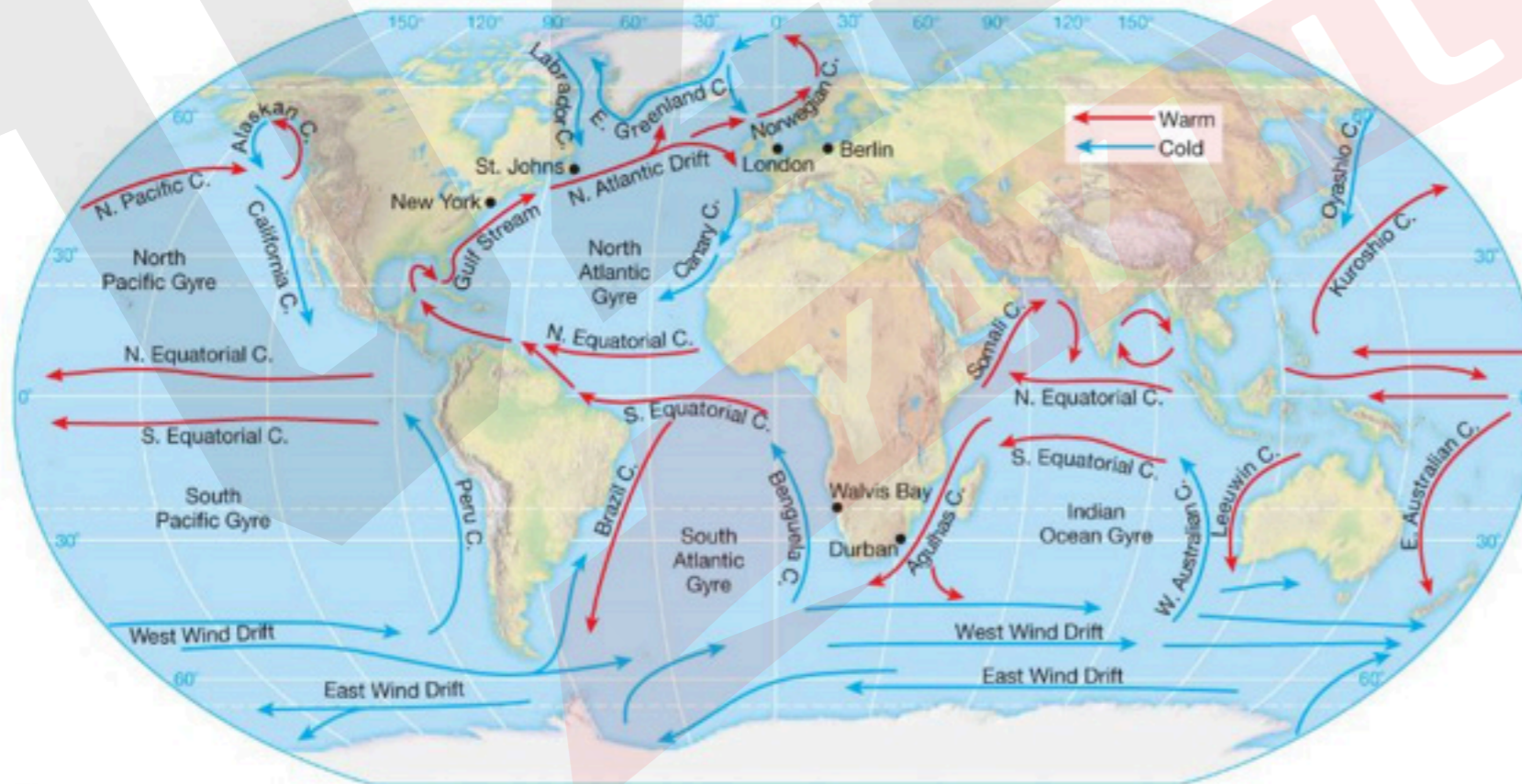
→ Meltem rüzgârları oluşur.

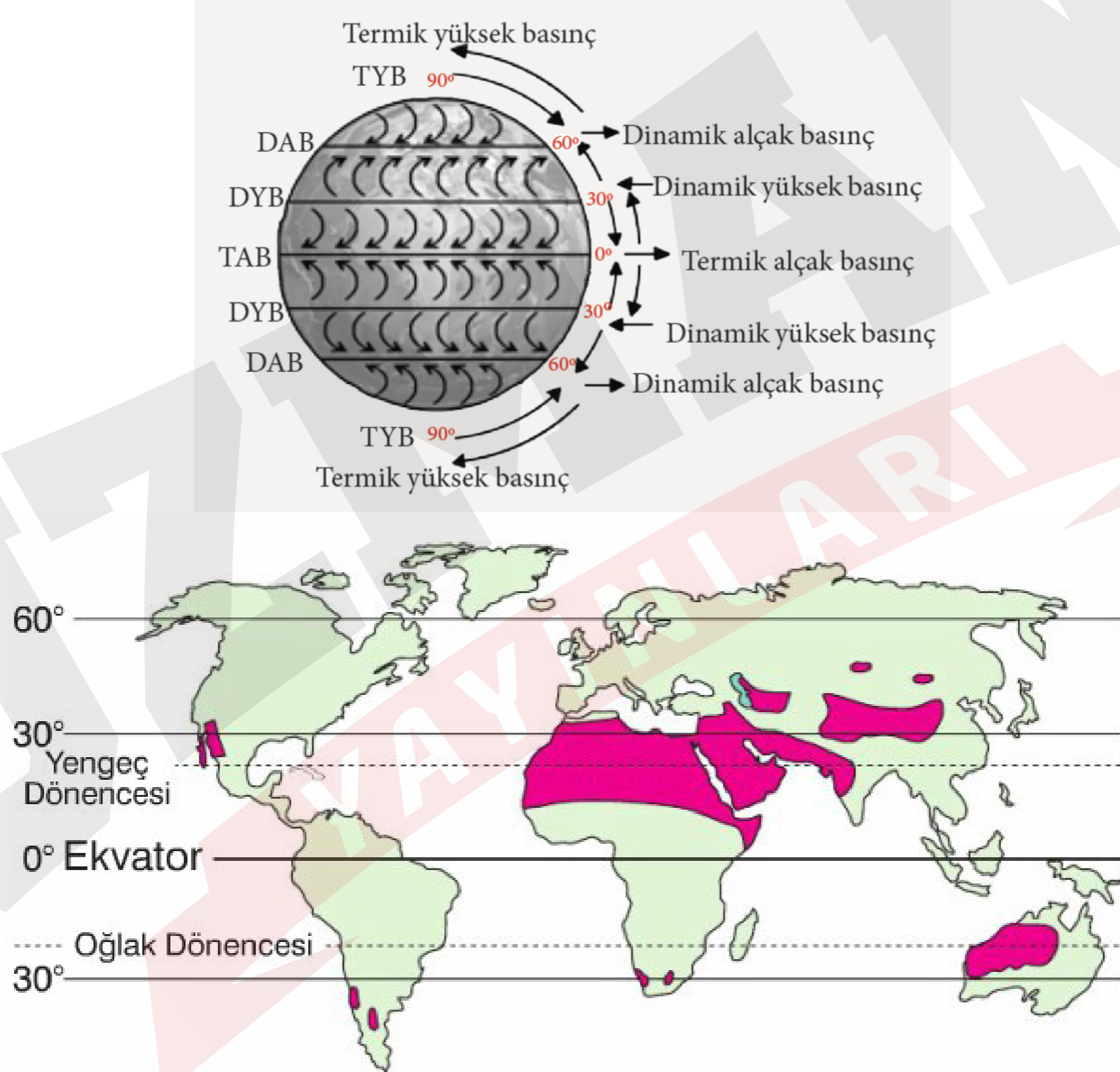
→ "Coriolis" denen saptırıcı güç meydana gelir.

→ Sürekli rüzgârlar ile okyanus akıntılarının yönlerinde sapmalar oluşur.

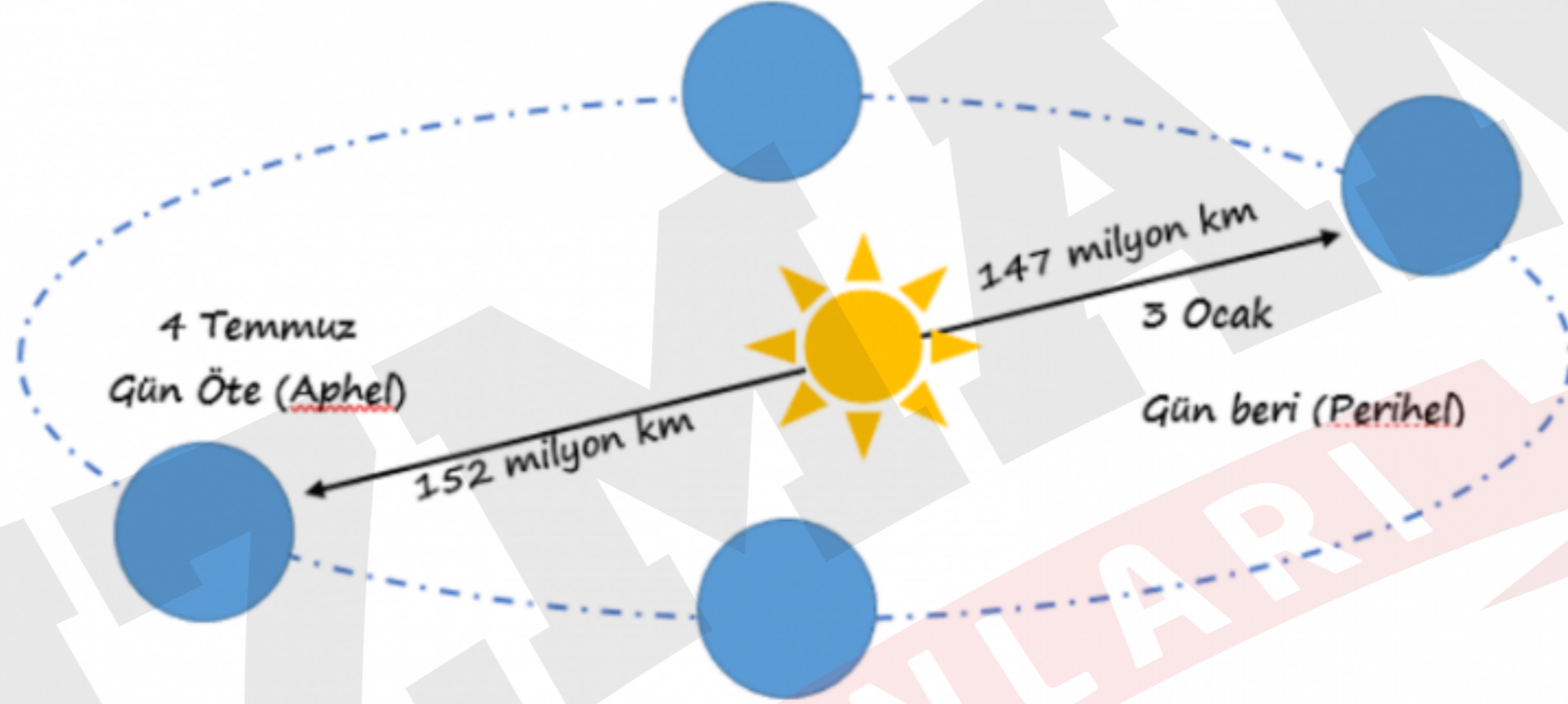
→ Okyanus akıntılarında halkalanmalar oluşur.

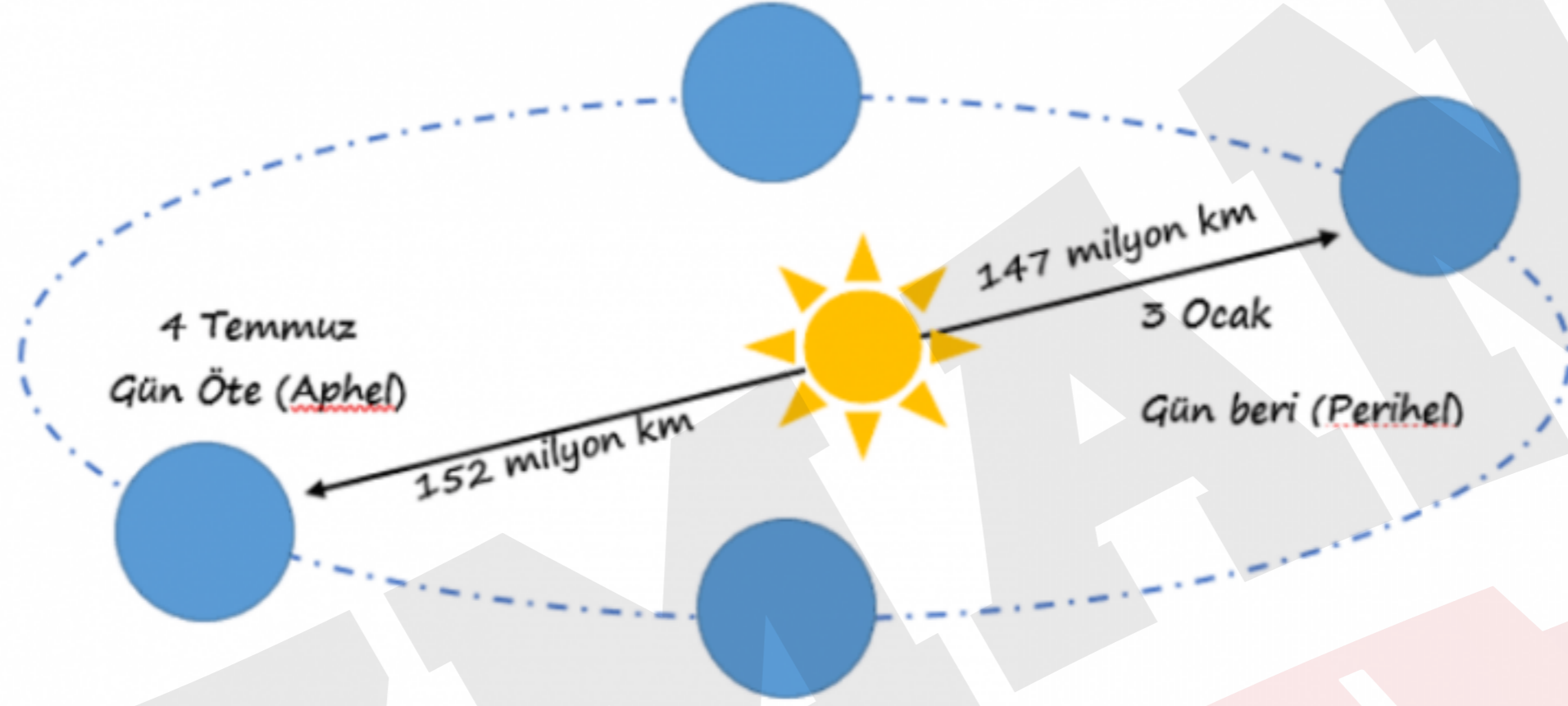
→ Her iki yarım kürede 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç alanları oluşur.

YÖRÜNGENİN ŞEKLİ VE SONUÇLARI

- Dünyanın yörüngesinin şekli elipstir.
- Dünya Güneş etrafındaki hareketi sırasında Güneş'e yaklaşır ve uzaklaşır.
- Yaklaşmasıyla yörünge hızı artar uzaklaşmasıyla azalır.
- Hızdaki bu değişim takvim sürelerini etkiler.

- Hızlandığı ocak ayını takip eden şubat iki gün kısa sürer.
- Uzaklaşmasıyla hızı azaldığı için temmuz ayı ve takip eden ağustos ayları birer gün uzar.
- Temmuz ve ağustos aylarının uzaması şubat ayının ise kısa olması yarım kürelerde mevsim sürelerinin değişmesine neden olur.
- Eylül ekinoksu iki gün gecikmeyle gerçekleşir.

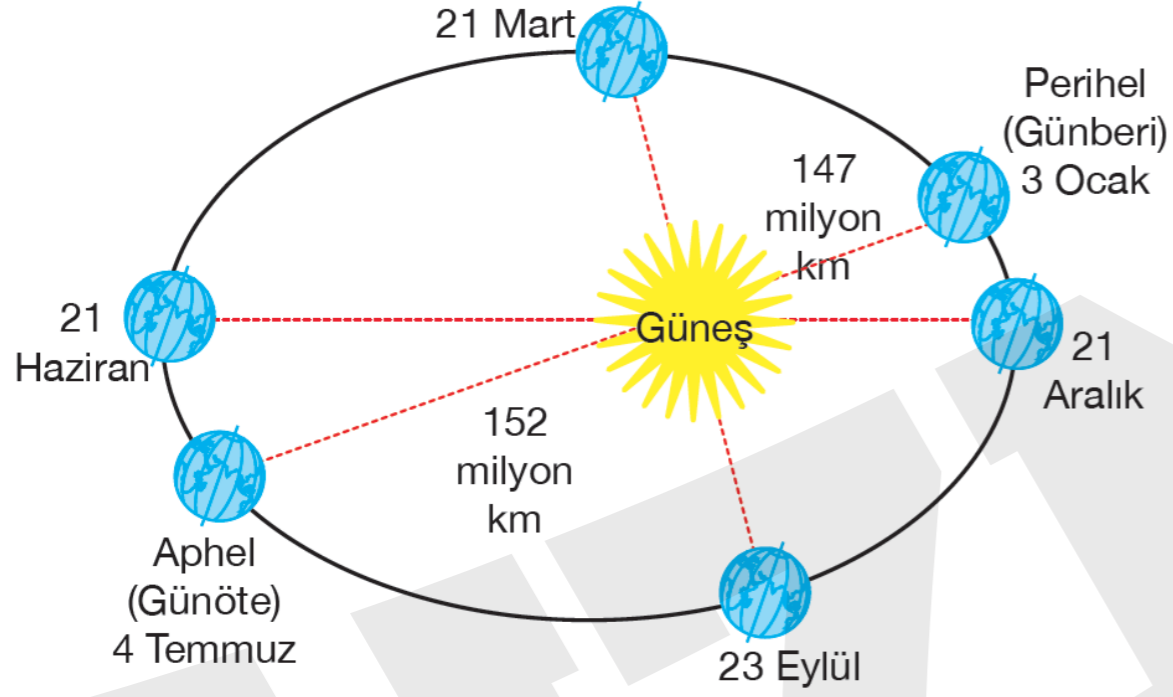
Örnek:

Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın eksenini çevresindeki dönüş hızına bağlı olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Ardışık meridyenler arasında 4 dakikalık yerel saat farkı olması
- B) Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
- C) Meltem rüzgarlarının oluşması
- D) Doğudaki bir merkezin yerel saatinin batıdaki merkeze göre daha ileri olması
- E) Güneşin sabah doğudan doğup öğle saati en yüksek noktaya ulaşması

Örnek:

Aşağıdaki şekilde, Yerküre'nin Güneş çevresindeki hareketi ve belli tarihlerdeki güneşe göre konumu gösterilmiştir.

Şekil incelendiğinde aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dünya'nın Güneşe en yakın olduğu tarihte Kuzey Yarımküre'de kış mevsimi yaşanmaktadır.
- B) Eylül ekinoksu 2 gün gecikme ile gerçekleşmiştir.
- C) Mevsimlerin süreleri eşit değildir.
- D) Dünya'nın Güneş'e uzaklığı yıl boyunca değişmektedir.
- E) Dünya güneş etrafında yıl boyunca aynı hızla dönmektedir.